

Gemeente Epe

Beslisnota voor de raad

Onderwerp	Vaststelling kaders opvanglocatie asielzoekers
Programma	3 - Zorg en opvang
Portefeuillehouder	Dhr. G. van den Berg
Zaaknummer	1071193
Adviseur	ter Haar
Afdeling	Ruimte
E-mail adres	ruben.ter.haar@epe.nl

TE BESLUITEN OM

1. de 'Kaders opvanglocaties asielzoekers' vast te stellen.

INLEIDING

Met ingang van de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (Spreidingswet) op 1 februari 2024 hebben gemeenten een wettelijke taak in de opvang van asielzoekers. Er is in Nederland een tekort aan opvanglocaties voor asielzoekers. De afgelopen jaren heeft dit geleid tot nijpende situaties, waarbij asielzoekers in wachtruimtes of zelf buiten op het gras de nacht moesten doorbrengen. De verwachting is dat het tekort aan opvangplekken fors toeneemt, tenzij er voldoende nieuwe opvanglocaties worden gerealiseerd.

De gemeente Epe wil voldoen aan haar wettelijke plicht en maatschappelijke verantwoordelijkheid door bij te dragen aan de opvang van asielzoekers. In de gemeente Epe is de huisvesting van vluchtelingen al sinds geruime tijd onder de aandacht en we zoeken actief naar nieuwe locaties om in die huisvesting te voorzien. De opvang van asielzoekers viel tot op heden buiten de scope. Het is daarom nodig om hiervoor relevante overwegingen in kaart te brengen en kaders op te stellen. Middels het stellen van een kader op hoofdlijnen wil het college richting geven om te komen tot een voorstel voor het realiseren van een asielopvang. Hiermee wordt invulling gegeven aan het verzoek van de gemeenteraad en de toezegging van het college aan de gemeenteraad om tot een voorstel te komen voor kaders rondom opvang van asielzoekers en deze aan de gemeenteraad voor te leggen.

Het college heeft op 5 september 2024 beide raadscommissies geconsulteerd. Nu legt het college de aangepaste kaders voor aan de gemeenteraad ter besluitvorming.

BEOOGD EFFECT

Heldere kaders waarbinnen het college een locatieonderzoek kan uitvoeren om zo geschikte opvanglocaties voor asielzoekers te realiseren.

ARGUMENTEN

1.1 Gemeenten zijn verplicht voldoende opvang voor asielzoekers te realiseren

Met de spreidingswet hebben gemeenten een wettelijke taak in de opvang van asielzoekers. De gemeente Epe heeft een taakstelling om 189 asielzoekers op te vangen. En de verwachting is dat dit aantal de komende jaren zal stijgen.

1.2 De kaders houden rekening met diverse maatschappelijke en ruimtelijke overwegingen

Het gaat dan om bijvoorbeeld het wettelijke kader (Spreidingswet) en afspraken die gemaakt zijn op provinciaal niveau. Maar ook welke vormen van asielopvang mogelijk en zijn en welke sociale voorzieningen

er in de buurt van de locatie moeten zijn. Daarnaast worden ruimtelijke overwegingen beschreven, zoals aansluiting op elektra, riool en water, (ruimtelijke) ontwikkelingen in de directe omgeving en duur beschikbaarheid locatie.

1.3 De kaders bieden richting bij het realiseren van een asielopvang

Vanuit de maatschappelijke en ruimtelijke overwegingen en de mogelijkheden voor opvangvormen en samenwerking met andere gemeenten die uitgewerkt zijn in het bijgevoegd document, volgt het volgende kader dat richting geeft bij het vervolgproces voor het zoeken van een locatie voor en realiseren van een asielopvang:

We voldoen aan de wettelijke taakstelling voor de opvang van asielzoekers en we zoeken daarvoor naar een locatie voor een regulier AZC. We zoeken actief de samenwerking op met andere gemeenten. We betrekken de ruimtelijke en maatschappelijke overwegingen bij de afweging voor een locatie om tot een zo geschikt mogelijke locatie te komen.

1.4 Consultatie met de raadscommissies heeft geleid tot kleine aanpassingen

Op 5 september 2024 heeft het college de raadscommissies Maatschappij & Bestuur en Omgeving & Financiën geconsulteerd bij de concept kaders opvang asielzoekers. Dit heeft geleid tot kleine aanpassingen:

- Onder de paragraaf 1.3.1 'Wettelijke context' van de kaders is een passage toegevoegd waarin wordt toegelicht in hoeverre het intrekken van de Spreidingswet gevolgen zou hebben voor het voorgestelde locatieonderzoek;
- Als bijlage bij de kaders is een indicatieve planning toegevoegd van het voorgestelde locatieonderzoek inclusief participatietraject;
- Enkele tekstuele correcties zijn gemaakt.

Verder hebben diverse fracties het college verzocht bij het locatieonderzoek aandacht te besteden aan participatie. Zoals reeds is aangegeven in de kaders zal het college - in het geval dat de kaders worden vastgesteld - een nader uitgewerkt participatieplan uitwerken. Ook hebben fracties aandachtspunten meegegeven voor de exploitatiefase (wanneer er eenmaal een locatie is gekozen en de opvang operationeel is), zoals aandacht houden voor veiligheid, solidariteit, integratie en taal(trainingen). Ook deze aandachtspunten neemt het college mee.

KANTTEKENINGEN

1.1 De toekomst van de Spreidingswet is onzeker

Het recent geïnstalleerde kabinet heeft in zijn Hoofdlijnenakkoord het voornemen uitgesproken om de Spreidingswet in te trekken. Mocht dat gebeuren, dan vervalt het wettelijk kader waarbinnen gemeenten verplicht zijn om opvang voor asielzoekers te realiseren. Het Hoofdlijnenakkoord dient nog uitgewerkt te worden.

In afwachting hiervan is de Spreidingswet nog altijd het wettelijke kader, en in lijn met wat is uitgesproken aan de provinciale regietafel Gelderland blijven we - samen met provincie, buurgemeenten en COA - ons inzetten om de taakstelling te realiseren. Daarnaast heeft de gemeente vanwege de opvangcrisis in de asielketen een maatschappelijke verantwoordelijkheid om bij te dragen aan de asielopvang.

FINANCIËN

n.v.t.

COMMUNICATIE

Wanneer de raad de kaders heeft vastgesteld volgt een uitgebreid participatietraject. De stappen rondom communicatie en participatie zijn op hoofdlijnen uitgewerkt in het bijgevoegde document "concept Kaders Opvang Asielzoekers". In een later stadium wordt een uitgebreid participatieplan opgesteld.

UITVOERING

Indien de gemeenteraad de kaders vaststelt zal het college gaan starten met het locatieonderzoek. Een eerste stap is het opstellen van een projectplan inclusief participatieplan.